

OLAF in 2020: fraude beëindigen en de veiligheid van de Europeanen waarborgen

De EU-burgers beschermen tegen voor de coronabestrijding bedoelde nagemaakte of inferieure medische uitrusting: dat was in 2020 een van de essentiële werkzaamheden van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). OLAF paste zijn werkmethoden aan aan de lockdown en de reisbeperkingen en bleef ondertussen de EU-begroting beschermen tegen complexe fraudeconstructies, namaak, smokkel, corruptie en belangenconflicten. Er werden meer dan 200 onderzoeken afgerond en er werden aanbevelingen gedaan voor de terugvordering van een bedrag van meer dan 293 miljoen euro; OLAF zorgde er weer voor dat EU-middelen op juiste manier werden besteed en hun bestemming bereikten, ten bate van iedereen.

In reactie op de publicatie van het jaarverslag 2020 van OLAF zei directeur-generaal Ville Itälä: *"2020 is op vele manieren wellicht uniek geweest, maar de onderzoeken van OLAF hebben net als elk jaar patronen van collusie, belangenverstrengeling, manipulatie van aanbestedingen en witwassen van geld aan het licht gebracht: Het is dus duidelijk dat potentiële fraudeurs zich niet door de pandemie lieten tegenhouden. Het virus bracht daarnaast zelf nieuwe fraudemogelijkheden met zich mee: zo was er een lucratieve markt voor namaak of inferieure producten, waaronder gezichtsmaskers en handgel. Daardoor werd OLAF in 2020 met nieuwe uitdagingen geconfronteerd. Ik ben er zeer trots op dat mijn collega's van OLAF deze uitdagingen zo goed hebben aangepakt en blijk hebben geven van veerkracht, creativiteit en flexibiliteit om zo normaal mogelijk te blijven werken en de Europese burgers te beschermen, ondanks alle uitdagingen waarmee de pandemie gepaard gaat."*

Onderzoeksprestaties van OLAF in 2020:

- OLAF rondde **230 onderzoeken af** en deed **375 aanbevelingen** aan de bevoegde nationale en EU-autoriteiten;
- OLAF heeft aanbevolen **293,4 miljoen euro terug te vorderen** voor de EU-begroting;
- OLAF opende **290 nieuwe onderzoeken** na **1 098 eerste analyses** door OLAF-deskundigen.

Tendensen in fraudeonderzoek:

Naast nagemaakte medische goederen en persoonlijke beschermingsmiddelen voor de bestrijding van de COVID-19-pandemie, hebben de onderzoekers van OLAF in 2020 ook andere fraudetendensen geconstateerd, zoals blijkt uit het jaarverslag. Dat zijn onder meer:

- belangenconflicten en collusie tussen begunstigen en contractanten, met name op het gebied van overheidsopdrachten;
- valse of te hoge facturen, corruptie en belangenconflicten gericht op de financiering van landbouw- en plattelandsontwikkeling, vaak in verband met het witwassen van geld;
- fraude met onderzoeksfinanciering;
- sigaretten- en tabaksmokkel;
- fraude met gevolgen voor het milieu en de biodiversiteit.

Pogingen tot fraude voor miljoenenbedragen

Net als in voorgaande jaren was een van de belangrijkste tendensen die OLAF in 2020 heeft geconstateerd dat fraudeurs het aanbestedingsproces manipuleerden om EU-middelen in hun zak te steken. De fraudemechanismen bestrijken vaak meerdere EU-lidstaten en omvatten complexe regelingen om illegale winsten wit te wassen. In één zaak in Roemenië, Italië, België en Spanje heeft OLAF de terugvordering van 25 miljoen euro aanbevolen. Geld dat naar wegeninfrastructuur had moeten gaan, werd in plaats daarvan witgewassen via onderling verbonden bedrijven en betalingen voor fictieve diensten, en werd in de eerste plaats toegekend via wat OLAF heeft vastgesteld als verdachte verbinding bij de nationale autoriteiten. Andere voorbeelden zijn te vinden in het jaarverslag, zoals fraude gericht op onderzoek, landbouw, plattelandsontwikkeling en sociale fondsen. OLAF bracht ook aan het licht hoe EU-middelen in sommige gevallen frauduleus waren aangevraagd op basis van vervalste documenten, waarbij er vaak ook sprake was van witwassen.

Bescherming van de gezondheid, de veiligheid en het milieu

De COVID-19-pandemie leidde tot een plotselinge en massale toename van de vraag naar persoonlijke beschermingsmiddelen, waaruit vervalsers op grote schaal munt wilden slaan. OLAF is hen sinds maart 2020 op het spoor en heeft tot dusver meer dan 1 000 verdachte marktdeelnemers geïdentificeerd. Daarnaast droeg OLAF ertoe bij dat miljoenen inferieure of nagemaakte artikelen in beslag werden genomen, waaronder gezichtsmaskers, handgel en testkits. Verder werkt OLAF aan de bescherming van de gezondheid en de veiligheid. Samen met partners werd voorkomen dat consumenten in de EU in aanraking kwamen met nagemaakte voedingsmiddelen en dranken. Zo werd bij één operatie ongeveer 1,3 miljoen liter nagemaakte wijn en alcoholische dranken in beslag genomen. Ook het milieu kwam bij OLAF aan bod, aangezien het bedrijfsmodel van fraudeurs en smokkelaars daar steeds op is gericht. OLAF nam deel aan inbeslagnames van illegale pesticiden en aan het voorkomen dat meerdere tonnen illegale koelgassen (HFK's) de EU binnenkwamen. Eén lading van 14 ton HFK's die in 2020 dankzij OLAF in beslag werd genomen, zou hetzelfde milieueffect hebben als 38 retourvluchten van Amsterdam naar Sydney als deze niet was tegengehouden.

Sigaretten en tabak van buiten en binnen de EU

Tabaksproducten maken elk jaar een groot deel uit van de gesmokkelde of nagemaakte goederen waarop OLAF zich richt. In 2020 heeft OLAF samen met zijn partners in totaal

bijna 370 miljoen sigaretten in beslag genomen die bestemd waren voor illegale verkoop in de EU en afkomstig waren van buiten de EU-grenzen. Tegelijkertijd is OLAF zeer actief in de strijd tegen vervalsers die zich richten op de illegale productie van sigaretten binnen de EU. Een driejarige operatie waarbij 10 landen betrokken waren, heeft geleid tot de inbeslagname van 95 miljoen illegale sigaretten en 300 ton tabak. Daarbij werden meer dan 200 arrestaties verricht en werd een financiële schade van naar schatting 80 miljoen euro afgewend. OLAF was ook betrokken bij drie belangrijke operaties met betrekking tot waterpijptabak, een product dat de afgelopen jaren steeds vaker gesmokkeld wordt.

Voor het volledige rapport kunt u [hier](#) klikken.

Opdracht, bevoegdheden en taken van OLAF:

De opdracht van OLAF is fraude met EU-geld op te sporen, te onderzoeken en te beëindigen.

OLAF doet dat door:

- onafhankelijk onderzoek naar fraude en corruptie met EU-geld, want het geld van de Europese belastingbetaler moet terecht komen bij projecten die voor werkgelegenheid en groei in Europa zorgen;
- onderzoek naar ernstig wangedrag van leden en personeel van de EU-instellingen, want de burger moet de Europese instellingen kunnen vertrouwen;
- een krachtig Europees fraudebestrijdingsbeleid.

Als onafhankelijke waakhond kan OLAF onderzoek doen bij vermoedens van fraude, corruptie of andere strafbare feiten die de financiële belangen van de EU schaden. Daarbij gaat het om:

- alle uitgaven van de EU: de voornaamste uitgavencategorieën betreffen de Structuurfondsen, de fondsen voor landbouw en plattelandsontwikkeling, directe uitgaven en externe steun;
- bepaalde EU-inkomsten, voornamelijk douanerechten;
- verdenkingen van ernstig wangedrag van EU-personeel en leden van EU-instellingen.

Zodra OLAF zijn onderzoek heeft afgerond, is het aan de bevoegde EU- en nationale autoriteiten om de aanbevelingen van OLAF te onderzoeken en daarover een besluit te nemen. Alle betrokkenen worden geacht onschuldig te zijn totdat hun schuld is vastgesteld door een bevoegde nationale of EU-rechtbank.

Meer informatie:

Jana CAPPELLO
Woordvoerder
Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)
Tel.: +32 2 29 85549
E-mail: olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

Chris JONES
Plaatsvervangend woordvoerder
Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)
+32 2 29 91606
olaf-media@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/anti_fraud

